

01. ಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳು.

ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಗಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ವಿದ್ಯುತ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಹ ಕೆಲಸಗಾರನ ರಕ್ಷಣೆ ಆತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಪಘಾತಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕೆಲಸದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

- 1) ಸ್ವ ರಕ್ಷಣೆ.
- 2) ಸಹ ಕೆಲಸಗಾರನ ರಕ್ಷಣೆ
- 3) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ರಕ್ಷಣೆ.
- 4) ಕಂಪನಿಯ ಆಸ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ.

ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನಗಳಿದ್ದರೆ, ವಿಷಯಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಕೆಲಸದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

1. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯಪಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ.
2. ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಹುಡುಗಾಟ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಕೂಡದು.
3. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೆಲಕಂಡ ಉಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.
  - a. ಏಣಿಗಳು.
  - b. ಕೈ ಗವಸುಗಳು.
  - c. ಜೋಲ
  - d. ರಕ್ಷಣಾ ಹಗ್ಗ/ಸೇಷ್ಟಿ ಬೆಲ್ಟ್ ಮುಂತಾದವು.
4. ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
ಉದಾ: ಲೈನುಗಳು ಸ್ಥಬ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ.
ಭೂ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿದೆಯೇ/ಇಲ್ಲವೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ರಕ್ಷಣೆಯ ಆಧಾರತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು.

- ❖ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕೆಲಸಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಬಹು ಮುಖ್ಯ.
- ❖ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಂಪೆನಿಗೆ ಹೊರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ.
- ❖ ಪೂರ್ಣವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದಂತೆ.
- ❖ ಸುರಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಪಘಾತವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಪಘಾತಗಳಾಗಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಣಗಳು.

- ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು.
  - ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವುದು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಲೈನ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಎಸಿಯುವುದು, ಬಹಳ ಆತುರದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.
  - ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ಯೂಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ಯೂಸ್ ತಪ್ಪಿಸುವುದು.
  - ಸರಿಯಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- ಉದಾ: ಸ್ಮೂ ಡ್ರೈವರ್ ಬದಲು ಪ್ಲೇಯರ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಪ್ಲೇಯರನ್ನು ಸುತ್ತಿಗೆಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಇನ್ಸುಲೇಶನ್ ಇಲ್ಲದ ಪ್ಲೇಯರ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಮೂ ಡ್ರೈವರ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.

- ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಅಪಾಯ ಕಾರಿಯಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು.
- ಉದಾ: ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಗ್ರೀಸ್ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಶುಭ್ರಮಾಡುವುದು, ಹೊಂದಿಕೆ ಮಾಡುವುದು(adjudt) ಮುಂತಾದವು.

- ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲಸಗಾರನ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದು. ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದವು.
- ಕೆಳಕಂಡ ರಕ್ಷಣಾ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು.
ಏಣಿ,ಜೋಲ,ರಕ್ಷಣಾ ಬೆಲ್ಟ್, ಹಗ್ಗ, ಕೈಗವಸುಗಳು, ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ರಾಡ್ ಅಥಿಂಗ್ ರಾಡ್ ಮೊದಲಾದವು.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕಿಲ್ಲದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು.

ಜೀವಂತ (live) ಲೈನುಗಳು/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು.

- 1) ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಕ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಅ) ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಆಗಿರಬೇಕು (ಆ) ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗಮುಕ್ತ ಅನುಮತಿ

ಪಡೆದಿರಬೇಕು (ಇ) ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ/ಲೈನನ್ನು ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು.

- 2) ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಲೈನ್‌ಗಳು/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಗಮುಕ್ತ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.
- 3) ೧೧ ಕೆ.ವಿ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಲೈನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಡಾಯ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ: ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು.
- 4) ಫೀಡರ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಆಫ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗಮುಕ್ತ ಅನುಮತಿಯಲ್ಲಿ ರುವಂತೆ ಭೂಸಂಪರ್ಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 5) ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಆಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬೀಗ ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಾವಲಿಡಬೇಕು.
- 6) ಕೆಲಸವು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕಂಬಗಳಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಟಿ&ಪಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 7) ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಅಥವಾ ಲೈನ್ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 8) ಲೈನಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ರಕ್ಷಣಾ ಬೆಲ್ಟ್/ಜೋಲಾ/ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ/ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಲೈನ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಮುಂಚೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸಗಾರನು ತನಗೂ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸಹಕೆಲಸಗಾರನಿಗೂ ಅಪಘಾತವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳ ರಕ್ಷಣೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಯಾವುವು? ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ ಈ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು.

೧. ರಬ್ಬರ್ ಕೈಗವಸುಗಳು.

ಈ ಕೈಗವಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗವಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್.ಟಿ. ಲೈನಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಕೈ ಗವಸುಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

- ೧) ಎ.ಬಿ. ಸ್ಪಿಚ್/ಐಸೋಲೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಓಪನ್/ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುವಾಗ.
- ೨) ಲೆಚ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನುಗಳು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡಿಸಿಂದ ಡಿಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹಾಗೂ ಭೂಸಂಪರ್ಕಮಾಡುವಾಗ.
- ೩) ವಿತರಣಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯೂಸ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ.
- ೪) ಪರಿವರ್ತಕದ ಡಿ.ಓ ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಹಾನ್‌ಗ್ಯಾಪ್ ಪ್ಯೂಸ್ ಹಾಕುವಾಗ/ತೆಗೆಯುವಾಗ.
- ೫) ಒ.ಸಿ.ಬಿ. ಯನ್ನು ಆನ್/ಆಫ್ ಮಾಡುವಾಗ.

ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ.

- ೧) ಅಗತ್ಯವಾದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ.
- ೨) ಗವಸುಗಳನ್ನು ಮಡಚಬಾರದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಇಡಬಾರದು.
- ೩) ಗವಸುಗಳೊಳಗೆ ಯಾ ಟಿ. & ಪಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಡಬಾರದು.
- ೪) ಗವಸುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶುಷ್ಕ(ತೇವ ವಿಲ್ಲದ) ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಗವಸುಗಳ ಒಳಗಡೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಬೋರಿಕ್ ಆಸಿಡ್ ಪೌಡರ್ ಹಚ್ಚಬೇಕು.
- ೫) ಗವಸುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಗಾಮಾಕ್ಲಿನ್ ಪೌಡರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
- ೬) ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಗವಸುಗಳು ತುಂಡಾಗಿದೆಯೇ ಲೀಕೇಜ್‌ಗಳಿವೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.

೨. ಬಿದಿರಿನ ಏಣಿ.

೧. ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹತ್ತಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಿದಿರಿನ ಏಣಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ.
೨. ಅದರ ಎತ್ತರ ೬ ಮೀಟರ್ ಇರಬೇಕು.
೩. ಮಳೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಕಾಪಾಡಲು ಏಣಿಗಳಿಗೆ ವಾನಿಷ್/ಎಣ್ಣೆ ಬಳಿಯಬೇಕು. ಏಣಿಗಳಿಗೆ ಖನಿಜ ಜನ್ಯ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬಳಿಯಬಾರದು.
೪. ಅನುಮತಿಸದ ಹೊರತು ಲೋಹದ ಏಣಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.
೫. ಏಣಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದುಸಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.
೬. ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ(ಹಾಳಾದ) ಏಣಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೩. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ರಾಡ್.

.ಪವರ್ ಲೈನನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆಲೈನಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವುಸಾರಿ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಇದು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

1. ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಲೈನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಲೈವ್ ಲೈನನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ,ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ "ಅಥವಾ" ಹೇಗಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಇಂತಹ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್ ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಬ್ಯಾಕ್ ಫೀಡಿಂಗ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಉದಾ:

- 1) ಗ್ರಾಹಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಚಾಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- 2) ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾರಾದರೂ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಮಾಡುವವರು ಅಥವಾ ಅನಾಮಧೇಯರು ಲೈನನ್ನು ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಬಹುದು.
- 3) ಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷ ಪೂರಿತ ಪರಿವರ್ತಕವನ್ನು ಆನ್ ಮಾಡಿದಾಗ, ಲೈನನ್ನು ಬೇರೆ source ನಿಂದ ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸುವುದು.
- 4) ಲೈನ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿರದಿದ್ದರೆ ಪವರ್ ಸ್ವಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಲೈನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಬಹುದು.
- 5) .ಮಾರ್ಗಮುಕ್ತ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಲೈನನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- 6) ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಪರೇಟರ್ ಮಾರ್ಗ ಮುಕ್ತಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಲೈನ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡುವುದು.
- 7) ಯಾವುದೇ ಆಪರೇಟರ್ ರಜೆ ಹೋಗಿ ಬಹಳದಿವಸದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಲೈನುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿದ್ದರೆ. ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- 8) ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ನ್ಯೂಟ್ರಲ್ ಅಥವಾ ಅರ್ಥ್‌ವೈರ್ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಲೈನನ್ನು ಚಾರ್ಜ್‌ಲೈನ್ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಸ್ಥಿರ ಚಾರ್ಜ್, ಇಂಡಕ್ಷನ್ ಅಥವಾ ದೋಷದ ಕರೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಲೈನ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು.

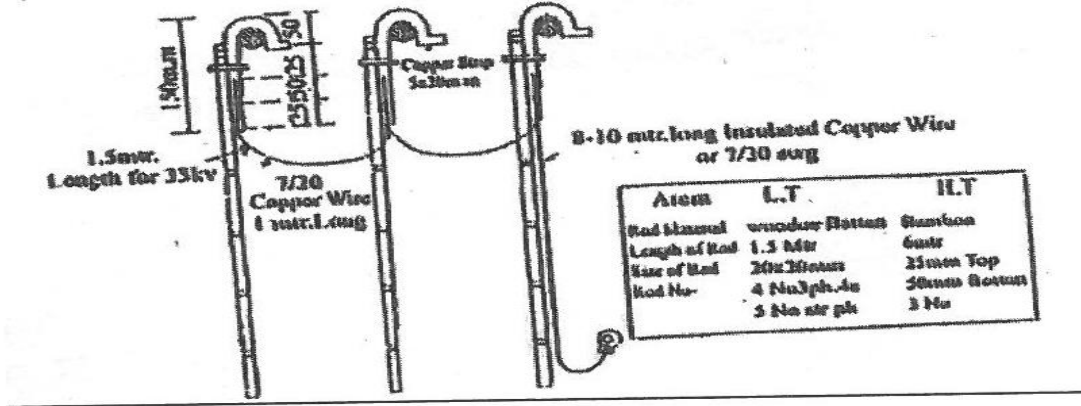
ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ನ ನಿರ್ವಹಣೆ .

1. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ನ್ನು ತೇವದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದು.
2. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ವೈರುಗಳು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಇ.ಟಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ನ ಹುಕನ ಮೇಲೆ ಕೂತಿರುವ ಕಾರ್ಬನ್‌ನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಶುದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು.
4. ವೈರ್‌ಗಳ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು (continuity) ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌.

ಚಿತ್ರ

ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ.

- ೧) ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು ವೈರುಗಳು ತುದಿ/ಲಗ್ನಗಳು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೆಂದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೈರುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥವೈರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಜ್ಜಿ ಅದನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಂಗ್‌ಗೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ನಿರಂತರತೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಂಗ್‌ನ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

- ೨) ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್/ಅರ್ಥ್‌ರಾಡ್‌ಗಳಿಂದ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
- ೩) ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯೂಟ್ರಲ್ ಮೊದಲು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಿ ನಂತರ ಫೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್/ಅರ್ಥ್‌ರಾಡ್‌ನ್ನು ಮೊದಲು ಅರ್ಥ್‌ಗೆ ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಫೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ೪) ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಲೈನ್‌ನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ೫) ರಾಡ್‌ಗಳು ಕೆಲಸಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಲೈನಿನ ಮೇಲಿರಬೇಕು.
- ೬) ಕೆಲಸವು ಪೂರ್ತಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕಂಬದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ರಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಂಗನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.
- ೭) ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಉಪಕರಣಗಳು ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ಲೈನುಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಬಾರದು, ಪುನಃ ಲೈನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಿ ಅಧಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನಾಹುತಗಳ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಪಾಯ ಕ್ಕಿಡುಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳದೆ, ಆತುರ ಪಡದೆ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಯಾವ ಗೊಂದಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಲ್ಲ.
೪. ಇನ್ಸುಲೇಟೆಡ್ ಉಪಕರಣಗಳು.
- ಎಲ್ಲಾ ಇನ್ಸುಲೇಟೆಡ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಇನ್ಸುಲೇಶನ್ ಸರಿಯಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಉಪಕರಣಗಳೆಂದರೆ ಸ್ಕ್ರೂ ಡ್ರೈವರ್, ಪ್ಲೈಯರ್ಸ್, ಟಿಸ್ಪರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು.
೫. ಜೂಲಾ:
- ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಡಿ.ಪಿ.ಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಜೂಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಜೂಲಾದ ಹಗ್ಗ ಥಿಂಬಲ್, ಹುಕ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರವೇ ಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡಬೇಕು.
೬. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಜೂಲಾ ಮುರಿದು ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೂಲಾ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲಸಗಾರನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಂಟು ಭದ್ರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹಗ್ಗದ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಅಪಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.ಹಗ್ಗವು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

೭. ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣ crash(helmet).

ಕಂಬ ಅಥವಾ ಡಿ.ಪಿ. ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಟ್‌ಬೋಲ್ಡ್, ಕ್ಲಾಂಪ್, ಸ್ವಾನರ್,ಪ್ಲೈಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರ ತಲೆಮೇಲೆ ಅಥವಾ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

೮. ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ - ಕನ್ನಡಕ,

ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಕಿಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವೆಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬೆಳಕುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಹಾನಿ ತಪ್ಪಿಸಲು, ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

೯. ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ಉಪಕರಣಗಳು.

ಮರಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಕೆಟ್, ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಆಫೀಸ್, ವಿದ್ಯುದುತ್ತಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಿಕ ಬೆಂಕಿಯುಂಟಾದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು.

೧೦. ಗಂಬೂಟ್ಸ್.

ಲೈನುಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ/ಮಳೆ ಇರುವಾಗ ಹಾವುಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಂಬೂರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಡಿ.ಓ.ಸ್ವಿಚ್, ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಗವಸುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಬೂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ರಕ್ಷಣೆ.

ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಲೈನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿವರ್ತಕಗಳು ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪರಿವರ್ತಕಗಳು.

ಪವರ್ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತಕಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಿವರ್ತಕಗಳ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲೋಡ್ ಹಾಕಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ನಾಮಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೋಡನ್ನು ಅವುಗಳು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರವು. ಎಣ್ಣೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಣ್ಣೆ ಸೋರಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಸೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬುಷಿಂಗ್‌ಗಳ ಲಗ್ನ, ಜಂಪರ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್ಸ್.

ಲೈನುಗಳ ಹಾಗೂ ಪರಿವರ್ತಕಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್‌ನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಯಾರಕರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಬ್ರೇಕರಿನ ಗಾಳಿ/ಅನಿಲದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ತುಂಬಿಸಬೇಕು. ಮೇಲ್ ಮತ್ತು ಫೀಮೇಲ್ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಶೆಡ್‌ಡನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳು

ರಿಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳ ನಿಯಮಿತ ನಿವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಡಿಲವಾದ ಕನೆಕ್ಷನ್‌ಗಳ ಹಾಗೂ ಬೇಡವಾದ ಪ್ಯಾನೆಲ್ ಓಪನಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು, ಪಾನೆಲ್ ಒಳಗೆ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಥಿಂಗ್‌ನ ನಟ್‌ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಭೂ ಪ್ರತಿರೋಧತ್ವವನ್ನು ಅಳೆಯ ಬೇಕು. ಅದು ಭಾರತೀಯ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು

ಉಪಕರಣಗಳ ರಕ್ಷಣೆ

ಲೈನ್‌ಗಳ ಹಾಹೂ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಆ ಉಪಕರಣಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ದಿನ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

1. ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸುತ್ತಿಟ್ಟು ತೇವ ತಗುಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಂಟು ಹಾಕಿರಬೇಕು ಹಾಳಾದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.
2. Steel ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಟರ್ನರ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಓವರ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಬಾರದು
3. ಸ್ಪಾನರ್‌ಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಗೆಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.
4. ಜೋಲಾ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.
5. ಏಣಿಗೆ ವಾರ್ನಿಷನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬೇಕು.
6. ಕೈ ಗವಸುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿಡುವ ಮುಂಚೆ ಬೋರಿಕ್ ಪೌಡರನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಡಿಸಬಾರದು ಹಾಗೂ ಅದರೊಳಗೆ ಯಾವ ಸಾಮಗ್ರಿ/ಉಪಕರಣವನ್ನು ಇಡಬಾರದು, ರಕ್ಷಣಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಅನುಮತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು/ಮಾಹಿತಿಗಳು

1. ಸಾಮಾನ್ಯ:-

ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಕೆಳಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರನ

ಹಿ ತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

2. ಅನುಮತಿ:-

ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಪಥದ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರತು, ಕೆಲಸಗಾರನು ಅಥವಾ ಸಾಧನ (appavatum) ಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಬಾರದು.ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇನ್ಸುಲೇಶನ್ ಇಲ್ಲದ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು.

3. ಸಕ್ಷಮ (competent) ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿ

A. ಪಾಳಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯ ಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು

ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

B. ಮಾರ್ಗ ಮುಕ್ತ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಇರುವ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡಬೇಕು.

C. (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಂತಿಕೊಡುವ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಆ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಆವೃತದ ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

D. (ಇ) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಕ್ಷಮ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು/ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೇಲೆ (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

E. ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುದುತ್ತಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸೂಚನಾ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

ಸಂಗ್ರಹಿತ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.

F. ವೃತದ ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ವಲಯದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರು ಮೇಲೆ (ಇ) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳಿಗೆ EE testing or testing staff ಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

G. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಗಟು ಗ್ರಾಹಕರ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು.

H. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೈನ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಹುದ್ದೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್.ಟಿ.ಲೈನ್/ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.ಆದರೆ ವಿಭಾಗೀಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್

I. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಿಂತ ಕಳೆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ/ ಕುಸಲತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ, ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.

4. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ/ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ/ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

1. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿಕೊಡುವ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡಲು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿನೆತಿಸಬೇಕು, ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

2. ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಕೇಳುವ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎರೆಡು ಸಾರಿ ಅನುಮತಿ ಬಗ್ಗೆ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಅನುಮತಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು." ಮಾರ್ಗಮುಕ್ತ ಅನುಮತಿ"ಯ ದ್ವಿಪ್ರತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ದಾಖಲೆಗಾಗಿ ತಲುಪಿಸಬೇಕು. ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಪಾಹಿಸಬೇಕು.

3. ಅನುಮತಿ ಪುಸ್ತಕವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬಾರದು, ಹರಿಯಬಾರದು. ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಹರಿದರೆ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಪಕೇಂದ್ರ/ಪವರ್ ಹೌಸನ ಲಾಗ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ ದಿನಾಂಕ ಹಾಕಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಈ) ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಬ್ಬರೇ ಆದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

(ಉ) ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಮುಖತ: ತೆಗೆದು ಕೊಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಹೇಗಿದ್ದರೂ (ಅ)ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. (ಅಡೆತಡೆಗಳು ಉಂಟಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.)

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

(ಊ) ಅನುಮತಿಯನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವಾಗ/ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗುಪ್ತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

೫. ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಾಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು.

(೧) ಉಪಕೇಂದ್ರದ ಫೀಡರ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮೇಲೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಪಾಳಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಫೀಡರ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಬ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ಫೀಡರ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಗಳನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

(ಅ) ಉಪಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವೆಪ್‌ಡೌನ್ ಅಥವಾ ಸ್ವೆಪ್ ಆಫ್ ಪರಿವರ್ತಕಗಳ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಲ್.ಟಿ. ನಿಯಂತ್ರಕ ಐಸೋಲೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಬೀಗ ಹಾಕಬೇಕು. ನಂತರ ಐಸೋಲೇಟರ್/ಬ್ರೇಕರ್‌ಗಳ ಕೈಪಿಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳಿಂದ ಫಚ್ಚರಿಕೆ ಪಾಲಕವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

“ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಬೇಡಿ. ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ”.

‘ಲೈನ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಬೇಡಿ’ ಗಮನವಿರಲಿ: ಕೆಲಸ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಲೈನ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸ್ವಿಚ್ ಗೇರ್/ ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್ ಪರಿವರ್ತಕದ ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳ ಕೈಪಿಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸಕ್ಯೂಟ್ ಪ್ರೂಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಪರಿವರ್ತಕದ ಎಲ್.ಟಿ. ಬ್ರೇಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಬ್ರೇಕರ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆಳೆಯಬೇಕು. ಪರಿವರ್ತಕದ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಲ್.ಟಿ. ಟರ್ಮಿನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡ್‌ನಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಅನುಮತಿ ರದ್ದಾಗುವವರೆಗೂ ಅರ್ಥ ರಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಬೇಕು.

(ಆ) ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡದ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಪರಿವರ್ತಕ ಮತ್ತು ಮಿಂಚು ನಿರೋಧಕಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಲಿಯ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು.

(ಇ) ಔಟ್ ಡೋರ್ ಮಾದರಿ ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಆರೂ ಟರ್ಮಿನಲ್‌ಗಳಿಂದ ಮೊದಲು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ದೋಷ ರಹಿತವಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರಿನ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಐಸೋಲೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕೈಪಿಡಿಗೇ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

(ಈ) ಇಂಡೋರ್ ಮಾದರಿಯ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಪಿ.ಟಿ.ಗಳನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಿ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು.

(ಉ) ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಔಟ್‌ಡೋರ್ ಬಸ್ ಬಾರ್ ಐಸೋಲೇಟರ್ ಸ್ವಿಚ್‌ಗೇರ್, ಬಸ್‌ಬಾರ್‌ನ ಪೂರ್ತಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ನಂತರ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಐಸೋಲೇಟರ್ ಸ್ವಿಚ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದಾಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ನೆಲಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಜೀವಂತ ಭಾಗಗಳು ಅಥವಾ ತಂತಿಗಳು ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಮೀಪವಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಊ) ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಐಸೋಲೇಟರ್‌ಗಳ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿ ರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಹತ್ತುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಏಣಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

(ಎ) ಔಟ್‌ಡೋರ್ ಹೆಚ್.ಟಿ. (ಕಿಯೋಸ್ಕ್)

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಓ.ಸಿ.ಬಿ. ಯನ್ನು ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿ.ಸಿ.ಟಿ. ಪಿ.ಟಿ. ಹಾಗೂ ಸಿ.ಟಿ.ಗಳ ಬಳಬರುವ ಹಾಗೂ ಹೊರೆ ಹೋಗುವ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ರಾಡ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತೆಗೆದು ನಂತರ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಸ್ ಐಸೋಲೇಟರ್‌ಗಳು ಚಾಲನಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಏ) ಇಂಡೋರ್ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ಲ್ ಗೇರ್ಸ್. ಬಿ.ಸಿ.ಬಿ. ಯನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಪರೇಟಿಂಗ್‌ರಾಡ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ಬಳಬರುವ ಕೇಬಲ್‌ನ ಐಸೋಲೇಟಿಂಗ್ ಛೇಂಬರ್ ಜೀವಂತ ವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

ಹೆಚ್.ಟಿ. ಲೈನ್.

1. ಹೆಚ್.ಟಿ. ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಲೈನ್.

ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಕ್ಯೂಟ್/ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಫೀಡಿಂಗ್ ಇರುವ ಸಕ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಇರುವಾಗ ಎರಡು ಕಡೆಯಿರುವ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳನ್ನು

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಓಪನ್ ಮಾಡಿ, ಎರಡೂ ಕಡೆಯಿಂದ ಅರ್ಥ್ ಸ್ವಿಚ್ (ಇದ್ದರೆ) ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಮುಂಚೆ ಲೈನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು.

ಫೀಡರ್‌ಗಳ ಟ್ರಂಕ್ ಮಾದರಿ ಮೆಟಲ್ ಕ್ಲಾಡ್‌ಗೇರ್‌ನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಗೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

ಅರ್ಥಿಂಗ್ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಿ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು.

(೨) ಹೆಚ್.ಟಿ. ಭೂಗತ ಫೀಡರ್‌ಗಳು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈವರ್ ಹೆಚ್.ಟಿ ಲೈನ್‌ಗಳ ಕಾಯಧವಿಧಾನವೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಫೀಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು.

(೩) ಲೋ/ ಮೀಡಿಯಂ ಪ್ರೆಶರ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್‌ಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಜೀವಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಪೋಸ್‌ಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು, ಬ್ರೇಕರ್ ಯುನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳನ್ನು ಆಫ್ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಓವರ್ ಹೆಚ್ ಲೈನ್ ತಂತಿಗಳನ್ನು ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ಈ ಭೂ ಸಂಪರ್ಕವು ಕೆಲಸವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಇರಬೇಕು.

(೪) ಉಪಕರಣಗಳು/ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್‌ನ ಪೋಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಪಾಳಿ ಮುಗಿದನಂತರ, ಬರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬೇಕು.

(೫) ಅನುಮತಿ ದಾಖಲೆ, ನೀಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವಿಕೆ.

ಉಪಕೇಂದ್ರದ ಲಾಗ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಉಪಕೇಂದ್ರದ ಹಿಂದಿರುವ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿರುವ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದಾಗ ಮಾಡಿದ ಕಡೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಲಾಗ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ ಕೆಂಪು ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಬೇಕು ಪಾಳಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೋಗುವ ಆಪರೇಟರ್/ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಒಳಬರುವ ಆಪರೇಟರ್/ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಲಾಗ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವಂತೆ, ಕೆಂಪು ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತುಮಾಡಿರುವ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಅನುಮತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೇನಾದರೂ ವಿವರಗಳಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಒಳಬರುವ ಆಪರೇಟರ್/ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೂಡ ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಲಾಗ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸದ ಹೊರತು/ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸದ ಹೊರತು ಲೈನ್/ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಬಾರದು. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಪರೇಟರ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕು.

(೬) ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು.

ಅ. ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಲೈನ್‌ಗಳು/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು/ಸ್ವಿಚ್‌ಗೇರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅನುಮತಿಪಡೆದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅನುಮತಿಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ/ ಸ್ವಿಚ್‌ಗೇರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಬಿಡಬಾರದು.

ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹತ್ತಬಾರದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳು, ನಿರ್ಜೀವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಲಿಮಿಟ್ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೆಲಸಗಾರರು/ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇವರುಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

“ಪ್ರವೇಶ ಸಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ” ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಲಕವನ್ನು ಜೀವಂತ ಲೈನುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಲು ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ ಹಾಗೂ ಹಗ್ಗಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಜೀವಂತ ಲೈನುಗಳ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೂ, ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ನಿಂತು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

೭. ಜೀವಂತ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು/ಲೈನುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

೧. ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದು

ಅ. ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ/ಲೈನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆ. ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಇ. ಭೂ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿರಬೇಕು.

೧. ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಜೀಮಂತ ಲೈನು/ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಟೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಡಿ.ಓ.ಲಿಂಕ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು

೨. ೧೦ಕೆವಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಲೈನಿನ/ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಧೀಕೃತ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿವ ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು,ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪಾಗುವುದನ್ನು ನಿವಾರಿಸ ಬಹುದು

೩. ಅನುಮತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಫೀಡರ್/ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಬ್ಧಮಾಡಿ ಭೂ ಸಂಪರ್ಕಮಾಡಬೇಕು. ಎ.ಬಿ.ಸ್ವಿಚ್ಚನ್ನು ಲೋಡ್ ಇರುವಾಗ ಓಪನ್ ಮಾಡಬಾರದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯ.

೪. ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ಚನ್ನು ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾವಲಿಗೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಎ.ಬಿ.ಸ್ವಿಚ್ಚಿನ ಮೂರು ಫೇಸ್‌ಗಳು ಓಪನ್ ಆಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೫. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದ ಎರಡೂ ಬದಿಯ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣಗಳು ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರವೇ ಅರ್ಥಿಂಗ್ ರಾಡನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

೬. ಎ.ಬಿ ಸ್ವಿಚ್ಚನ್ನು /ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಕಂಬದ ಮೇಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಳಗಿಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರಬಾರದು ಅನಂತರವಷ್ಟೇ ಆರ್ಥರಾಡನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

೭. ಓವರ್ ಹೆಚ್ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಸೊಂಟದ ಬೇಲ್ಟ್/ಹಗ್ಗ ಮತ್ತು ಜೂಲಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

೧೦. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರುಗಳ ನಡುವೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಬೇಕು ಅನಂತರವಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಕೇವಲ ಅಂಧಾಜು ಸಮಯ ಹಾಗೂ ನಕಲಿ ಕೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಹಾಗೂ ಲೈನನ್ನು ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಬಾರದು .ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಹಿತಿಗಳು ಅಂದರೆ ಲೈನಿನ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್, ಅಲ್ಲಿರುವ “ಬೆಂಚ್ ಓವರ್” ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಫೀಡಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಗಾರ್ಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದ ಲೈನ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಸ್ಥಳಗಳು., ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳು, ಲೈನನ್ನು ಬೇರೆ ಪರಿವರ್ತಕದಿಂದ/ ಲೈನಿನಿಂದ ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ಹೆಚ್,ಟಿ. ಲೈನುಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇರಣೆಯ(ಟ್ರಾನ್ಸಿಟಿ ಓಪಿಟಿಟಿಟಿಟಿ) ಕಾರಣದಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಒತ್ತಡವು ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಹಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಬರುವ ಸ್ಥಳಗಳು,೨ ಅಥವಾ ೩ ಪರಿವರ್ತಕಗಳಿಂದ ಬರುವ ಒಂದೇ ಸ್ವೀಟ್‌ಲೈಟ್ ಫೇಸ್, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲಾ

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು ಪೋಸ್ಟ್ ಹೋಗಿರುವ ದೂರನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕೆಲಸಗಾರರು ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಯತ್ ನವರು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳಹೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.ಯಾರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಆ ಲೈನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾವಯದೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸ್ಥಳ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅನುಮತಿ ಕೋರುವವನಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸುವನೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು ಅರ್ಹ.

೧೧. ಹೆಚ್.ಟಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಗೇರ್ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್.ಟಿ.ಕೈ ಗವಸುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್.ಟಿ. ಸ್ವಿಚ್‌ಗೇರ್ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಎಲ್.ಟಿ. ಕೈಗವಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಎಲ್.ಟಿ. ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್.ಟಿ. ಲೈನುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಉಪಯೋಗಿ ಸಿದರೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ.

೧೨.ಭೂ ಸಂಪರ್ಕ ತೆಗೆಯುವ ಮುಂಚೆ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ರಾಡನ್ನು ಲೈನಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಭೂಸಂಪರ್ಕಮಾಡಿರಬೇಕು.

೧೩.ಒಂದೇ ಫೇಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗಲೂ ಲೈನಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ಫೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೪. ಎರಡು ಲೈನುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹತ್ತಿರ ವಿದ್ಯಾಗ ಅಪಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಲೈನಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಲೈನಿನ ತಂತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಲೈನುಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಮುಕ್ತ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೫.ಡಿ.ಒ.ಗೆ ಲಿಂಕ್ ಹಾಕಲೂ ಕೂಡ ಕಂಬ ಹತ್ತಬಾರದು ಅಥವಾ ವಿತರಣಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಡಿ.ಒ. ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ಅರ್ಧಲುದ್ದದ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ರಾಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

೧೬. ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೈಗೆ ಗಡಿಯಾರವನ್ನಾಗಲಿ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಚೈನನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಕಬಾರದು.

ಸ್ವ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನ.

ಅಧಿಕೃತ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಯೂ/ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಅನುಮತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ. ಸ್ವ ಅನುಮತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೆಸರು.ಆದರೂ ಸ್ವ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಅಪಘಾತಗಳು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವಿಕೆ.

ಅಪಘಾತಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವು ಸಂಭವಿಸಲು ಕಾರಣ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.

ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಪೆನಿ/ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತಗಳು ಆಗುವುದೆಂದರೆ ೧. ವಿದ್ಯುತ್‌ನಿಂದ . ೨. ಲೈನಿನ ಮೇಲೆ.

ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ಮಾರಣಾಂತಿಕವಲ್ಲದ ೨. ಮಾರಣಾಂತಿಕ.

(ಅ) ಲೈನುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧.ತಂತಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುವಾಗ ಕಂಬಗಳ ಬೀಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಲೈಸ್ ಮಾಡದೆ ಕಂಬಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು.

೨.ಸರಿಯಾದ ಗೈ ಹಾಕದೇ ಇರುವುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂಸಂಪರ್ಕಮಾಡದಿರುವುದು. ಇವುಗಳಿಂದ ಲೈನ್‌ಗಳು ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿ ಅಪಘಾತಗಳು.ಸಂಭವಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ/ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಹುದು.

೩. ರಸ್ತೆ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್.ಟಿ/ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

೪. ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಅಥವಾ ಡಿ.ಓ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿರುವ ತಂತಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

೫. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಸೇವಾ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

(ಇ) ಅನಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

೧. ಓವರ್ ಹೆಚ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ಯೂಸ್ ಲಿಂಕ್ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

೨. ಲೈನ್ ಸಹಾಯಕನಿಗೆ ಜೀವಂತ ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದು.

೩. ಪ್ಯೂಸ್ ಲಿಂಕ್ ಅಥವಾ ಕಟೌಟ್ ಪ್ಯೂಸ್‌ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.

(ಇ) ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು.

೧. ಎರಡೂ ಬದಿಯಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಇರುವ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೨. ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಕ್ರೂಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಫ್ ಮಾಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.
ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈನನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡದಿರುವುದು.

೩. ಯಾವುದಾದರೂ ಫೇಸನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಸರಿಯಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು.

೪. ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನುಗಳ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು.

೫. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಲೈನನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಲೈನ್ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕಂಬ ಹತ್ತಲು ಜನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು.

(ಈ) ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು.೩

೧. ರಕ್ಷಣಾ ಹಗ್ಗ/ಜೂಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು.

೨. ಕೈಗವಸುಗಳು/ಇನ್ಸುಲೇಟೆಡ್ ಫ್ಲೈಯರ್/ಸ್ಮೂಡ್ರೈವರ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು.

೩. ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಏಣಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು.

೪. ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ರಾಡ್, ಅಥಿಂಗ್ ರಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು.

(ಉ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು ಅಧಿಕೃತ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿರುವುದು.

೧.ಸರಿಯಾದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು.

೨. ಡಿ.ಓ. ಲಿಂಕನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ವಿತರಣಾ ಪರಿವರ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

೩. ಒಂದೇ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಲ್.ಟಿ. ಲೈನುಗಳಿರುವಾಗ ಹೆಚ್.ಟಿ.ಲೈನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್.ಟಿ.ಲೈನ್ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು. ಅಥವಾ ಎಲ್.ಟಿ.ಲೈನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

೪. ಎ.ಬಿ. ಸ್ವಿಚ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು.

(ಊ) ಅಜಾಗರೂ ಕತೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು.

೧. ಕಂಬಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು.

೨. ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸದಿರುವುದು.

೩. ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ರಿಸ್ಕ್‌ವಾಚ್ ಹಾಗೂ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಲೋಹದ ಸರಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದಿರುವುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೪. ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವಂತ ಲೈನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

೫. ಸುರಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು.

(ಎ) ನಿಯಮಿತ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು.

೧. ಮರಗಳ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವುದು.

೨. ಹಾಳಾದ ಗಾರ್ಡಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಭೂಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು.

೩. ಮುರಿದು ಹೋದ ಕಿಟ್‌ಕ್ಯಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದಿರುವುದು.

೪. ಸವೆದು ಹೋದ/ತುಂಡಾದ ಸರ್ವಿಸ್ ವೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸದಿರುವುದು.

೫. ಪರಿವರ್ತಕಗಳ ಸರಿಯಾದ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು.

ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳು. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

(ಎ) ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು (ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು.

೧. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

೨. ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೩. ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು.

೪. ಕೆಲಸಗಾರರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೫. ಕೆಲಸಗಾರರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹಂಚುವುದು.

೬. ಕೆಲಸಗಾರರು ರಕ್ಷಣಾ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು.

೭. ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವರೆಂದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೧. ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೨. ಆಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
೩. ಸುರಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.
೪. ಮೌಖಿಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಕೆಳಕಂಡ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ /ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರ.

I. ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

1. ಸ್ವ ರಕ್ಷಣೆ
2. ಸಹ ಕೆಲಸಗಾರರ ರಕ್ಷಣೆ
3. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ (ಇತರರ) ರಕ್ಷಣೆ.
4. ನಿಗಮದ/ಕಂಪನಿಯ ಆಸ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ.

II. ಕೆಲಸಗಾರ/ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ತಿಳಿದಿರುವುದೆಂದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವುದು.

III. ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ/ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವಿದ್ದರೆ ಮೇಲಧಿರಿಗಳಿಂದ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

IV. ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

V. ಮಂಡಲಿಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

(ಬಿ) ವೈಯುಕ್ತಿಕ ನಡವಳಿಕೆ.

1. ಧೂಮಪಾನ ಹಾಗೂ ಮದ್ಯ ಸೇವನೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ನಿಷಿದ್ಧ.
2. ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮಾತುಕತೆ, ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳು ನಿಷಿದ್ಧ.

(ಸಿ) ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳ.

- ❖ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವಂತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು. ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಸೂಚಕ ಫಲಕಗಳು ಹಾಗೂ ಗುರುತುಗಳಿದ್ದರೆ ಗಮನಿಸುವುದು.
- ❖ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ನೀವು ಹೆದರುವ ಸ್ವಭಾವದವರೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿ.
- ❖ ನಿಮಗೆ ವಹಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

- ❖ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಅನಾಹುತ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದೇ ತರಹದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
- ❖ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.
- ❖ ದೈಹಿಕ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

(ಡಿ) ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ವರದಿಮಾಡುವುದು.

- ಅಪಘಾತಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲಾ ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಅಪಘಾತಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲಾ ಅಪಘಾತಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ವಿದ್ಯುದಾಘಾತ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತ ತಡೆಯಲು ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು.

ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಗಾರನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಹರಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಶಾಕ್ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ನೋವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದಾಗ ದೇಹದ ಜೀವಕೋಶ /ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು "ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಶಾಕ್" ಎನ್ನುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೈಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರತಿ ರೋಧವು ೧೦೦೦ ಓಮ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಳು ತೇವದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿರೋಧವು ಕೇವಲ ೧೦೦ ಓಮ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಮಯ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳು ಉಪ್ಪು ಅಥವಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಿಂದ ತೇವವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಪ್ರತಿರೋಧವು ೫೦ ಓಮ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ನಾನದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೇವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತವು ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಬಹುದು.

ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

1. ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜ್ ಹರಿಯುವುದು.
2. ವಿದ್ಯುದೊತ್ತಡ
3. ದೇಹದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವು ಜೀವಂತ ಲೈನ್‌ಗಳಿಗೆ ತಾಗುವುದರಿಂದ.
4. ಮಾನವ/ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದ ಪ್ರತಿರೋಧ.
5. ಸಂಪರ್ಕದ ಅವಧಿ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

6. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವೈರ್ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಭಾಗವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತವೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

1 ಮಿಲಿಆಂಪ್‌ನಿಂದ 10ಮಿಲಿಆಂಪ್‌ವರೆಗೆ 50 ಸೈಕಲ್ ಫ್ರೀಕ್ವೆನ್ಸಿಯಂ ಕರೆಂಟ್ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದರೆ ಆಗ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಕಂಪಿಸ ತೊಡಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹವು ಈ ಮಿತಿಯೋಳಗಿನ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 29 ಮಿಲಿ ಆಂಪ್‌ಕರೆಂಟ್ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದರೆ ಆಗ ದೇಹವು ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ದೇಹಕ್ಕೆ ಗಾಯಗಳಾಗಬಹುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಮಿ.ಆಂಪ್ಸ್ ಕರೆಂಟ್ ಪ್ರವಹಿಸಿದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಉಸಿರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವೈಫಲ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬದುಕಿಸಬಹುದು.

ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧. ಮೊದಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕಳಿಸಬೇಕು.
೨. ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವಂತ ಲೈನುಗಳು/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಲೈನುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ಅಥವಾ ಮರದ ಹಲಗೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಅವನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಮರದ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಶಾಕ್‌ಗೆ ಒಳಗಾದವನ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿ ನೀವೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಬಿಲಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.
೩. ಯಾರಾದರೂ ಲೋ ಅಥವಾ ಮಿಡಿಯಂ ವೋಲ್ಟೇಜನ ಲೈನ್/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಗಂಬೂಟು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಕೈಗವಸುಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಜೀವಂತ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು ತೇವವಾಗಿರಬಾರದು. ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ಸುಲೇಶನ್ ಇರಬೇಕು. ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯುದಾಘಾತವು ಹೆಚ್.ಟಿ.ನಿಂದ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಅದೇ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಹೆಚ್.ಟಿ.ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ.
೪. ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಜೀವಂತ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಅವನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಅವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪಾನ್, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ, ಕೃತಕ ಹಲ್ಲುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಅವನ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಿಂತಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಕೃತಕ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಕೆಳಗಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ.

- ೧) ತಡಮಾಡದೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ೨) ಸಮಯ ಮೀರಿದರೆ ಅಪಘಾತವು ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಬಹುದು.
- ೩) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗ ಬಹುದಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅಘಾತಕೊಳ್ಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಡಮಾಡುವುದು ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗ ಬಲ್ಲದು.
- ೪) ಹೃದಯದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕೊಳ್ಳಗಾದ ಸಮಯದಿಂದ ೧/೨ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೂ ಜೀವದಿಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಬಹುದು.
- ೫) ವೈದ್ಯರು/ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಬೇಕು.
- ೬) ವೈದ್ಯರು /ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಬರುವವರೆಗೆ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.
- ೭) ೫೦ ಮಿ.ಆಂ. ಕರೆಂಟ್‌ನ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತ ೩ ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೆ ಹೃದಯ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತು ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.
- ೮) ೫೦ ಸೈಕಲ್ಸ್ ತರಂಗದ ೧೦ ಮಿಲಿ ಆಂಪಿಯರ್ ಕರೆಂಟ್ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ೫೦ ವೋ ಹರಿಯಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುದಾಘಾತವಾದಾಗ ಗಾಬರಿಯಾಗದೆ, ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು.

- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಕಂಬಳಿ ಅಥವಾ ಕೋಟನ್ನು ಸುತ್ತಿ ದೇಹವು ಶಾಖವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನ ದೇಹವು ಉಷ್ಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು.
- ❖ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.
- ❖ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ನೀರು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪಾನೀಯವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.
- ❖ ವೈದ್ಯರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಹೊರತು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಂಜಿನ (toXnie) ಪಾನೀಯವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.
- ❖ ತಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ❖ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ.
  - (ಅ) ಸೋಡ ಬೈಕಾರ್ಬೋನೇಟ್ ಬೆರೆಸಿದ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡಿ.
  - (ಆ) ಟೇಬಲ್ ಸಾಲ್ಟ್‌ನ್ನು ಇನ್‌ಹೇಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಕೊಡಿ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

- (ಇ) ಅವನಿಗೆ ಗಂಟಲಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೆ. ವೈದ್ಯರು ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ನೀರನ್ನಾಗಲಿ/ಪಾನೀಯವನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಡಬಾರದು.
- (ಈ) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ ಮೂತ್ರದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೋಗ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿರಿ.
- (ಉ) ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಲು ತಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ, ವೈದ್ಯರು ಬರುವವರೆಗೂ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ.
- (ಊ) ವೈದ್ಯರು ಸಿಗುವವರೆಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ/ದೈಹಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ.
- (ಋ) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಟ್ಟು ಚಹಾ ಕೊಡಿರಿ.

ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಮ).

೧. ಯಾರಾದರೂ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯ ಬಾರದು.
೨. ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನೀವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯಿಂದ ಇರಿ. ಇನ್ನಲ್ಲೇಟೆಡ್ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲಿನಲ್ಲಿ ಉದಾ: ರಬ್ಬರ್ ಮ್ಯಾಟ್, ಮರದ ಹಲಗೆ ಅಥವಾ ಲಿನೋಲಿಯಂ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈಗವಸುಗಳು, ಒಣಗಿದ ಮರದ ಕೋಲು ತೇವವಿಲ್ಲದ ಹಗ್ಗ ಅಥವಾ ಒಣಗಿದ ಹತ್ತಿಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಸಿರಾಟ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಜ ಉಸಿರಾಟ ಶುರುವಾಗುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಿ.

ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

೧. ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ

ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಠೇಣುಶ್ವಣುಕೋಶಗಳಿಗಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಅಥವಾ ಅವನ ಮಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಬೇಕು. ಒಂದು ಕೈನಿಂದ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈನಿಂದ ಅವನ ಕೆಳದವಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ನೀವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸಿರೆಳೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ತೆರೆದ ಬಾಯನ್ನು ಆಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಯ ಮೇಲಿಡಬೇಕು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಗಿನ ಎರಡು ಹೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ನಿಮ್ಮ ಉಸಿರನ್ನು ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅವನ ಎದೆಯು ಹಿಗ್ಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಿ, ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಬಾಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಇಟ್ಟು ಪುನಃ ದೀರ್ಘ ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ ನಂತರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಗಿಸಿ ಕೆಲದವಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು. ಈಗಲೂ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತುಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿವೆಯೇ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ ಹಾಗಿದ್ದರೆ “ ಮೂಗಿನಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ” ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

೧. “ ಮೂಗಿನಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ” ವಿಧಾನ

ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಮಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಬೇಕು. ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಅವನ ಕೆಳದವಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ನಂತರ ದೀರ್ಘ ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತುಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನಮೂಗನ್ನು ತುಟಿಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈನಿಂದ ಅವನ ಬಾಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಉಸಿರನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಗಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಾಳಿಯು ಅವನ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಎದೆಯು ಹಿಗ್ಗುತ್ತದೆಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಇದೇ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧೦-೧೨ ಬಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವಾಗ ತಾನೇ ಉಸಿರಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೋ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎದೆಯ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಯಾವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೆಮ್ಮದಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತನೋ, ಅವನಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡಿ, ಅವನನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ ಅವನ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಅವನ ದೇಹದ ಸುತ್ತ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಅವನನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗೆ ಇಡಿ. ವಿಜೃಂಭದಾಘೇಷದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪುವುದರಿಂದ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ/ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಸೂಚನೆ:

೧. ಮೂಗಿನಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಉಸಿರು ಬಿಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಗಾಳಿಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತಾಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತವಾದ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಗಳು ಬಹಳ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
೨. ಅವನ ಗಂಟೆಲು ಬಹಳಕಿರಿದಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಗಂಟೆಲನ್ನು ಕೈ ಹಾಕಿ ಶುಭ್ರ ಮಾಡಬೇಕು.
೩. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಲ್ಲುಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆಘ್ರ ಲಶಿಖಿನಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
೪. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೆಳುವಾದ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಡಬೇಕು.
೫. ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದಾಘಾತವಾದ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಊದಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೨೦ ಬಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.
೬. ಈ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜೀವಂತ ಲೈನುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂವಿದ್ಯುದಾಘಾತ ಕೊಳ್ಳಗಾದ

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇನ್ನು ಆಫಾತಕ್ಕೊಳಗಾದರೆ ಅವನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಣಾ ಬೆಟ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಿಂತು ಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಬಾಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಗೆ/ಮೂಗಿಗೆ ಇಡಬೇಕು.

ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕ ದಲ್ಲಿಡಿ

೧. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎದೆಯು ಹಿಗ್ಗಿದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಗಾಳಿ ಊದುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.
೨. ಗಾಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಊದಿದರೆ, ಹೃದಯಕ್ಕೆ ರಕ್ತ ಸಂಘಿಲವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಾಂತಿಯಾಗುವ ಸಂವೇದನೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
೩. ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆಗೆಯಿರಿ. ನಾವು ಈಗ “ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸುಶ್ವಾಸ” ಅಥವಾ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮೂಗಿಗೆ ವಿಧಾನದ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾವು ಈಗ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳ ಚಾಲನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟದ ಮೂರು ವಿಧಾನಗಳು

೧. ಹೋಲ್ಟರ್ ನಿಲ್ಸನ್ ವಿಧಾನ:

ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧಾನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ರೋಗಿಯ ಮುಖವು ಕೆಳಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಲಗಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಅವನ ಒಂದು ಕೈಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಚಾಚಬೇಕು. ಎದೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ದಿಂಬು ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಒತ್ತಿಗೆಯಂತೆ ಇಡಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ರೋಗಿಯ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಲೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಅವನು ರೋಗಿಯ ಕೆಳಬೆನ್ನಿನ ಎಲುಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಸಜ್ಜಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ಮುಂದೆ ಬಾಗುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ದೇಹದ ತೂಕದಿಂದ ರೋಗಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ರೋಗಿಯ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಒತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಖಲ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ಸಾವಿರದ ಒಂದು, ಸಾವಿರದ ಎರಡು, ಸಾವಿರದ ಮೂರು ಎಂದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಗುಣಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ಮೂರು ಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗಲೇ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ತನ್ನ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ರೋಗಿಯ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಒಂದೇ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯಬೇಕು ಹೀಗೆ ಎಳೆಯುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಒತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ಉಸಿರು ಮರು ಹೊಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧೫-೨೦ ಸಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೨. ಶಾಫರ್ ಪದ್ಧತಿ (ಹೊರಗಡೆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು)

ರೋಗಿಯ ಮುಖವು ಕೆಳಗಡೆ ಬರುವಂತೆ ಮಲಗಿಸಬೇಕು ಅವನ ತಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ದಿಂಬನ್ನು/ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಇಡಬೇಕು. ಅವನ ಮುಖವನ್ನು, ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು ಮಂಡಿಯೂ ಸೊಂಟದ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು ಎರಡೂ ಕೈಗಳ ಹೆಬ್ಬರಳನ್ನು ಹತ್ತಿರ ತರಬೇಕು ನಿಮ್ಮ ಓಷಣಿ ಬೆರಳಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಂಗೈಗಳ ಹಿಂದೆ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿಡಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಾಗಿ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಸಮ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕಿರಿ.

ಉಸಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಅವನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅವನ ಬೆನ್ನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಿಸಿ. ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಡಲು ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಅವನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿಡಿ, ಎರಡೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧೫ ಬಾರಿ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿ, ಕುಗ್ಗಿಸಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿರಿಸುವುದು. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಚಿಕಿತ್ಸನು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಲಶಿಕುವುದು/ಎಳೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಒತ್ತಡವು ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಸಿರಾಟ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒತ್ತಡವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸರಾಗವಾಗಿ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಉಸಿರಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರೆಗೂ ಹಾಕಬೇಕು.

ಈ ವಿಧಾನವು ಫಲಿತಾಂಶ ಕೊಡಲು ೩೦ ನಿಮಿಷಗಳಾಗಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒತ್ತಡವು ೨೦-೨೫ ಪೌಂಡ್ ಇರಬೇಕು.

ಸಿಲ್ವರ್‌ಸ್ಟರ್ ಪದ್ಧತಿ

ರೋಗಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು. ಅವನ ಎದೆ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಬಟ್ಟೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ರೋಗಿಯ ಎಡಗಡೆ ಮುಂಗಾಲೂರಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೋಗಿಯ ಎದೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ರೋಗಿಯ ಎದೆಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಲಗೈನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಇದಾದನಂತರ ಎರಡು ಕೈ ಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಒತ್ತಬೇಕು ಹಾಗೆ ಒತ್ತುವಾಗ ಎಲುಬುಗಳು ಮುರಿಯುವಷ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೩೦-೪೦ ಬಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಸೂಚನೆ.

ಪುರುಷರಿಗೆ ೨೦ -೨೫ ಧಿಸಿಂಡ್ ಒತ್ತಡ ೧೦-೧೨ ಬಾರಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧೦-೧೨ ಬಾರಿ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ/ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೦-೧೫ ಧಿಸಿಂಡ್ ಒತ್ತಡ ೧೦-೧೨ ಬಾರಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧೦-೧೨ ಬಾರಿ

ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೫-೧೦ ಧಿಸಿಂಡ್ ಒತ್ತಡ ೧೦-೧೨ ಬಾರಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧೫ ಬಾರಿ

ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನೇ ಉಸಿರಾಡುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಯಾವುದೇ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

೧. ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಗಾಳಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿ. ಅವನು ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
೨. ಅವನ ಶರೀರವನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಸಮತಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು.
೩. ಅವನಿಗೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗವು ಮೇಲೆ ಬರುವಂತೆ ಮಲಗಿಸಬೇಕು.
೪. ಅವನಿಗೆ ಉಸಿರಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬೇಕು.
೫. ಅವನಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆ ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವನ ತಲೆಯು ಶರೀರಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
೬. ಅವನಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ತೊಟ್ಟು ಅಯೋಡಿನ್ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ನಾಶಕ ಮಾಡಿ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಒಣಗಲು ಬಿಡಿ. ನಂತರ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಯೋಡಿನ್ ಹಚ್ಚಿ ಔಷಧಿಯುಕ್ತ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ.

ಪೆಟ್ಟಾಡಾಗ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳು

೧. ಅಲ್ಪ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವ
೨. ಅಪಧಮನಿಯ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವ
೩. ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವ
೪. ಒಳಗಿನ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವ

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ೧ ಅಥವಾ ೩ ರಂತೆ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವವಿದ್ದರೆ, ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಾಗದ ಮೇಲುಗಡೆ ಹಾಗೂ ಕೆಳಗಡೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ರಕ್ತ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಆದರೆ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಒಳಗಿದ್ದರೆ ಉದಾ: ಹೊಟ್ಟೆ, ಮೆದುಳು, ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರಕ್ತ ಉಗುಳುವುದು ಅಥವಾ ವಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ಒಳರಕ್ತಸ್ರಾವವು ಹೊರ ರಕ್ತಸ್ರಾವಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀರು ಅಥವಾ ಮಂಜುಗೆಡ್ಡೆ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಾಯ ಸ್ಥಳದಿಂದಾಗುವ ರಕ್ತಸ್ರಾವಕ್ಕಿಂತ ಗಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ತೀವ್ರ ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಮೂಳೆಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು:

ಕೆಲವು ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಮೂಳೆಗಳು ಮುರಿಯಬಹುದು, ಗಾಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಳೆಯು ಕೂಡ ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಯದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮುಟ್ಟದೇ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ನಂತರ ಗಾಯದ ಎರಡೂ ಬದಿಯಿಂದ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿ ಮುರಿದ ಮೂಳೆ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದು. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮವಿರಲಿ/ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಮುರಿದ ಶರೀರದ ಭಾಗವನ್ನು ಒಂದು ಮರದ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಚ್ಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಕಾಲುಗಳ ಮೂಳೆ ಮುರಿದಿದ್ದರೆ ಗಾಯಾಳುವನ್ನು ಸ್ಟ್ರೆಚರ್ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

ಸುಡುವಿಕೆಯಿಂದಾದ ಗಾಯಗಳು

ಕೆಲವು ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದರಿಂದ ಗಾಯಗಳಾಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಯೋಡಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಬೇಕಿಂಗ್ ಸೋಡ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ಮೃದು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒರೆಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಲಿವ್ ಎಣ್ಣೆ ಸವರಬೇಕು.

ಆಸಿಡ್ ಕಾರಣದಿಂದ ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಗಾಯವನ್ನು ಬೇಕಿಂಗ್ ಸೋಡ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಬಾಲಿಕ್ ಆಸಿಡ್‌ನಿಂದ ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನಿಂದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಔಷಧಗಳು/ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಚಿಕ್ಕಗಾತ್ರದ ಡ್ರೆಸಿಂಗ್ ಹತ್ತಿ/ಪಟ್ಟಿ

ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಹತ್ತಿ/ಪಟ್ಟಿ
ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಹತ್ತಿ/ಪಟ್ಟಿ
ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಹಳದಿ ಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಡ್
ಶುಭ್ರ ಮಾಡಿದ/ಸ್ವರಿಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಹತ್ತಿಯ ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳು
ಟೆಂಕ್ಟ್ ಅಯೋಡಿನ್
ಪೊಟಾಸಿಯಂ ಪರಮಾಂಗನೇಟ್
ಸಾಲ್ ವಯೋಲೆಟ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ (ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೂಸಿಸಲು)
ಅಂಟು ಹಚ್ಚಿದ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್
ಕಣ್ಣು ಹನಿಗಳು
ಬೋರಿಕ್ ಪುಡಿ
ಟಾರ್ನಿಕೆಟ್
ತ್ರೀ ಆಂಗಲ್ (ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಮೂಳೆ ಮುರಿತಕ್ಕೆ)
ಸೇಫ್ಟಿ ಪಿನ್
ಸೋಡಿಯಂ ಬೈಕಾರ್ಬೋನೇಟ್
೨ ಅಥವಾ ಮರದ ಹಲಗೆಗಳು
ಆಸ್ಪಿರಿನ್ ಗುಳಿಗೆಗಳು
ಡೆಟಾಲ್ ಸೀಸೆ
ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಸೀಸೆ
ಕತ್ತರಿ/ಚಾಕು ಮುಂತಾದವು

02. ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಉಪಕರಣಗಳು.

ಭಾರತದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಚ್ಛೇದ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುದಾಧಿಪತಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇವೆ.

ನಿಯಮ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ೪೩. ರಕ್ಷಣ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಕ್ಷಣ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಇರುವ ಶುದ್ಧವಾದ ಒಣ ಮರಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಬಕೆಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಂಕಿಯ ಜೊತೆ ಹೋರಾಡಬಲ್ಲ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುದುತ್ತಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಚಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಇಡಬೇಕು.

ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು: ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ|ಲಖ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳಿರಬೇಕು. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರಗಳು, ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು, ಸ್ವಿಚಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಇವುಗಳು ದಿನದ ೨೪ ಗಂಟೆಯೂ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಪಡೆದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಶದಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು. (ಜನರಹಿತ ಉಪಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಿಚಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ)

ನಿಯಮದ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೪: ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಉಪಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು:

ವಿದ್ಯುದಾಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಉಪಚಾರಗಳ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತಿಪ್ಪಿಗಳಿಗೊಂದ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಸರಬರಾಜುದಾರರು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ವಿಚಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ಈ ಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ/ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಈ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರಗಳ, ಸ್ವಿಚಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏಳಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳು, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಇ.ಹೆಚ್.ವಿ (ಇಲೂಗಿ), ಹೆಚ್.ವಿ(ಲೂಗಿ) ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಡಬೇಕಾದ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ೨೦.೧೧.೦೬ ರ ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ದೊಡ್ಡ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ೬೬ ಏಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು

ಮಧ್ಯಮ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ೩೩ ಏಗಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ

ಕೇಂದ್ರಿಯ ಉಗ್ರಾಣ

೬೬ ಏಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು - ಅರ್ಧ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ೧೫ ಲೀಟರ್ಸ್

ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು - ಅಖಿಲ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ೨ ಲೀಟರ್ಸ್

ಪರಿವರ್ತಕಗಳು ಮೊದಲನೇ ೨ ಪರಿವರ್ತಕಗಳಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ೨ ಪರಿವರ್ತಕ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ

ಆಯಿಲ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಬ್ರೇಕರ್ಸ್

ಮೊದಲನೇ ೨ ಇಲೂಗಿ ಬ್ರೇಕರ್ಸ್‌ಗೆ

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ೨ ಔಲಃ ಗಳು ಕಡಿಮರ

ಮೊದಲನೇ ೩ ಎಬಿಸಿಬಿ ಅಥವಾ ಒಔಲಃ

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ೩ ಎಬಿಸಿಬಿ ಅಥವಾ ಕಮ್ಮಿ

ಸೂಚನೆ: ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಔಲಃ ಗಳು ಹಾಗೂ ಒಔಲಃ ಗಳು ಇದ್ದರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಔಲಃ ಗಳು ಅಥವಾ ಒಔಲಃ ಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೩. ೩೩ ಕೆವಿ ಬಸ್ ಔಟ: ಅಥವಾ ೦:ಅ: ಇದ್ದರೆ ೦

೪. ೧೧ ಕೆವಿ ಬಸ್ ಔಟ: ಅಥವಾ ೦:ಅ: ಇದ್ದರೆ ೦

೫. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪಾನೆಲ್ ಔಟ: ಅಥವಾ ೦:ಅ: ಇದ್ದರೆ ೦

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಅಆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಲೂಗಿ ಪರಿವರ್ತಕಗಳಿದ್ದರೆ, ೧ ಅಥವಾ ೨ ಫಿಂ ಅಥವಾ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಲಿ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಮರಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಬಕೆಟ್‌ಗಳು ಸ್ವಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೇತು ಹಾಕಿರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲೂಗಿ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರಳು ತುಂಬಿದ ದುಂಡನೆಯ ತಳವುಳ್ಳ ಬಕೆಟ್‌ಗಳು - ೬

ನೀರು ತುಂಬಿದ ದುಂಡನೆಯ ತಳವುಳ್ಳ ಬಕೆಟ್‌ಗಳು - ೬

OCB's ಇನ್ ಕಮಿಂಗ್ ಸೈಡ್ ಬಸ್

ಔಟ್ ಗೋಯಿಂಗ್ ಸೈಡ್ ಬಸ್

ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಂ ಇಂಡೋರ್ ಪ್ರೇಕರ್ ಇರುವಲ್ಲಿ ೨

ಮರಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಬಕೆಟ್‌ಗಳು

ಎಲ್ಲಾ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿರಬೇಕು.

ಅವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಇರಬೇಕು.

ಅವುಗಳು ದಿನದ ೨೪ ಗಂಟೆಯೂ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಶದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಉಪಕರಣ , ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ತಿಳಿಸಿರಬೇಕು

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು

ಪರಿವರ್ತಕಗಳು

೧. ಫ್ಲೋಮ್ ಶಾಮಕ: ಸುಲಭವಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ದ್ರವಗಳ(ಪೆಟ್ರೋಲ್, ವಾರ್ನಿಶ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಂಟಾದ ಬೆಂಕಿಗೆ
೨. ಸೋಡಾ ಆಸಿಡ್ ಶಾಮಕ: ಸುಲಭವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಂಕಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.
೩. CTC ಮತ್ತು Co2 : ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಂಕಿ (Electrical fire) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಬಲ್ ವೈರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಮ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಯುಂಟಾಗ ಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.

ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಾಗ ಬೆಂಕಿಯುಂಟಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಂಕಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು

IV :ಫೈರ್ ಹೈಡ್ರೆಂಟ್ಸ್: ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಕ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಫೋಮ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಪೈಪನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿಡಬೇಕು. ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬೆಂಕಿಗಳನ್ನು ನಂದಿಸಲು ಇದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

V: ಎಲ್ಲಾ ಶಾಮಕಗಳಿಗೂ ಕೆಳಕಂಡ ವಿವರಗಳಿರಬೇಕು.

- ೧) ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ , ೨) ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ ೩) ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಕ್ಕೂ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

೧. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದು
2. ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ
3. ಮೊದಲಸಲ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ
4. ನಂತರ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕಗಳು
5. ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ
6. ಪೇಂಟ್ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ
7. ದುರಸ್ತಿ ದಿನಾಂಕ, ಓವರ್ ಹಾಲಿಂಗ್ ದಿನಾಂಕ

ಮೇಲಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಸೇವಾಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಶಾಮಕಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು

ನೀರು ಮತ್ತು ಮರಳಿನ ಬಕೆಟ್ ಗಲು

೧. ಬಕೆಟಿನ ೨/೩ ಭಾಗದಷ್ಟು ನೀರಿರಬೇಕು.
೨. ಬಕೆಟಿನ ೨/೩ ರಷ್ಟು ಬಿಡಿ ಮರಳನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು. ಮರಳು ಗುಪ್ತೆಯಾದರೆ ನೀರು ಹಾಕಬಾರದು. ಮರಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಬದಲಿಸಬೇಕು.
೩. ಈ ಬಕೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಬೇರಲ್ಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಮರಳು ಅಥವಾ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿಸಬೇಕು.

II ಫೋಮ್ ಶಾಮಕಗಳು:

ಶಾಮಕದ ಮೇಲಿರುವ ಲಾಕಿಂಗ್ ಡಿವೈಸನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಶಾಮಕವನ್ನು ಕೈಪಿಡಿ ಹಾಗೂ ಬುಡದಿಂದ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಹಿಡಿದೇ ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಫೋಂನಿಂದ ಆವರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಬೇಕು.

ರೀಚಾರ್ಜಿಂಗ್:- ರೀಫಿಲ್ ೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಮಕದ ಒಳ/ಹೊರ ಮೈ ಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯ ಬೇಕು. ನಾಜಲ್ ಮತ್ತು ಹೊರರಂಧ್ರಗಳು ಸಿಡೆತಡೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ರೀಫಿಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪುಡಿಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಆಯಾ ಕಂಟೇಯರ್ ಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯಿರಿ. ಒಳಗಿನ ಕಂಟೈನರನ್ನು ಒಳಸೇರಿಸಿ, ಫಿಲ್ಲರ್ ಕ್ಯಾಪನ್ನು ಹಾಕಿ ಲಾಕಿಂಗ್ ಡಿವೈಸನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿ.

III ಸೋಡಾ ಆಸಿಡ್ ಶಾಮಕ

೧. ಚಾಲನೆ ಮಾಡಲು (ಒಬ್ಬರೆ ಚಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು)

ರಕ್ಷಣಾ ಟೋಪಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ, ಶಾಂಕವನ್ನು ಕೈಪಿಡಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ಲಂಜರ್ ಶಾಮಕದೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗೇ ಹಿಡಿದು ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

೧. ರೀಚಾರ್ಜಿಂಗ್:- ರೀಫಿಲ್ :

ಒಂದು ಅಳತೆಯ ಪುಡಿ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಆಸಿಡ್ ನೀರಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುಭ್ರಮಾಡಿ, ನಾಜಲ್ ಮತ್ತು ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಿರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಪುಡಿಯನ್ನು ೧೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿ ಶಾಮಕಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಿರಿ. ಆಸಿಡ್ ಬಾಟಲನ್ನು ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಫಿಲ್ಲರ್ ಕ್ಯಾಪನ್ನು ಹಾಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ.

IV ಸಾಗಿಸಬಹುದಾದ ಶಾಮಕ(ಚಕ್ರಗಳುಳ್ಳದ್ದು)

ಇದು ೧೦ ಲೀಟರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫ್ಲೋಮ್ ಶಾಮಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಾಗಿಸಬಹುದಾದ ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಗಿಸಬಹುದು.

ಚಾಲನೆ: ಈ ಶಾಮಕವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯುಂಟಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ, ಸೀಲಿಂಗ್ ವಾಲ್ವನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ಶಾಮಕವು ಸಮತಲದಲ್ಲಿರಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ. ಇದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ರೀಫಿಲ್ಲಿಂಗ್:

ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಶಾಮಕಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ

ನಿಯತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ತಯಾರಕರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೂಕ್ತ. ಇದರಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರೀಕಂಡಿಶನ್ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ತೃಪ್ತಿಯುತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ತಯಾರಕರ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅಗತ್ಯ.

ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಮಕಕ್ಕೂ ಅಟ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಟೇನರ್ ತಿಂದು ಹೋಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕು.

ಎಲ್ಲಾ ಶಾಮಕಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ೧. ದ್ರವಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಹೋಸ್‌ಗಳು, ಅವುಗಳ ಅಟ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಶಾಮಕಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಫೈರ್ ಬಕೆಟ್‌ಗಳು:

ಈ ಬಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಮರಳು ಸರಿಯಾದ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಬಕೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕು.